

Nikdy jsem tam nebyla

Podnětem ke vzniku této výstavy se stala prezentace souboru obrazů malířky Jitky Géringové, vyučující na Pedagogické fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která je součástí jejího habilitačního řízení. Rozlehlý tovární sál poskytl příležitost konfrontovat tento soubor s díly dalších uměleckých osobností, a tak poukázat na generační kontext a podstatné tematické a tvarové souvislosti a analogie.

Výstava předvádí práce pěti umělkyně, které se narodily v 60. letech a na počátku 70. let 20. století, vystudovaly v 90. letech a v tomto desetiletí vystoupily na veřejnost. S jistým zjednodušením lze říci, že jejich tvorba je introvertní, soustředěná, intenzivní a nespektakulární, zpravidla vázaná na jedno či dvě média, s nimiž zůstává dlouhodobě spjata. Absence hlučnějších gest a společensky frekventovaných námětů, snad i nezájem o razantní sebeprosazení zapříčinily, že tyto autorky zatím nejsou známy tak, jak by si zasloužily, popřípadě jsou vnímány jen v zúžených profesních kategoriích vymezených spíše řemeslně a technicky (skleněná plastika, grafika, tradiční socha, fotografie).

Spojnicí celé expozice jsou témata příznačná pro obrazy Jitky Géringové – imaginární prostor, krajina, proměna reálného motivu v subjektivní fikci, umělecké sdělení archetypální zkušenosti a „vnitřního obrazu“. Jde o tematiku pohybující se na hranicích nebo v prostoru spirituality, ve vizuálním umění mnohokrát zneužívané, předstírané a zprofanované; těmto nebezpečím autorky čelí tvarovou redukcí, zvěčněním výtvarných prostředků nebo zcela odlišným způsobem distance – ironie, sebeironie a hyperboly.

Jitka Géringová vystavuje více než desítku obrazů namalovaných v letošním roce, jejichž námětem je právě imaginární krajina, propojující elementy vnitřní vize s reálnými prvky krajiny Českého středohoří, horizontů a údolí. Použitá technika stékání barev a metalických efektů navozuje napětí mezi expresí a lyrikou, stejně jako mezi vysokým a nízkým. Další, tematicky jednoznačnější práce Jitky Géringové pocházející většinou ze druhé poloviny 90. let doplňují významové rozpětí námětu krajiny, zejména hory, v její tvorbě a ukazují jeho spojení s tematikou domácího prostředí, interpretovanou obvykle jako feminní sféra.

Fotografické cykly Evy Výborné vznikly během posledních tří let. Prostřednictvím barevného světla proměňují identifikovatelné objekty středověké architektury (Kuklov, Točnick) i prostory anonymních staveb v emotivní, mnohoznačné barevné fotografické obrazy.

Ještě zřetelněji se uplatňuje polarita tmy a světla v digitálních tiscích Zuzany Füsterové (z let 2009 a 2010). Iluze prostoru založená na apercpci textů upravených počítačovým programem zahrnuje tradiční symbolické elementy, významově silně zatížená slova nebo citace posvátných textů. Paradox těchto realizací je přítomen v jejich existenci, v mechanickém procesu vzniku, pojmenování toho, co se vymyká pojmenování, a v polaritě zobrazujícího a nezobrazujícího.

Grafické listy Moniky Immrové jsou doprovodem její známější činnosti sochařské. Oproti ní však mají pozoruhodný významový potenciál v subtilnosti a neurčitosti představované věci i prostoru. Vystavený soubor škrábaných akvatint, vytvořených v letech 2000 až 2007, posunuje tradiční motiv nádob do meditativní polohy.

Objekty (z let 2005 a 2006) Lady Semecké, mimořádné osobnosti českého sklářství, vytvořené před odchodem do pedagogického angažmá v Japonsku, patří k její inovaci skleněné plastiky, kterou lze s nadsázkou nazvat „sklářským krajinářstvím“. Imaginární krajiny jsou buď analogií závěsného obrazu ve skleněné hmotě, nebo prostorovou plastikou. Suverénní využití technologie zde na rozdíl od řady sklářských realizací neústí do exhibicionistické estetizace, ale zapojuje se do úhrnného působení díla. Schopnost překročit hranice oboru a obnovit schopnost umělecké komunikace skla je také důvodem, proč jsou práce Lady Semecké na tuto výstavu zařazena.

Vystavující umělkyně:

Zuzana Füsterová

Narodila se r. 1961 v Krnově. Vystudovala Pedagogickou fakultu v Ostravě (1980-1985) a Akademii výtvarných umění v Praze (1989-1995, J. Čepelák, D. Chatrný, A. Veselý). Žije v Praze. Vyučuje na střední umělecké škole v Lysé nad Labem. Věnuje se malbě, kresbě, prostorové tvorbě a digitálním médiím.

Jitka Géringová

Narodila se r. 1969 ve Slaném. Vystudovala Pedagogickou fakultu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (1988-1994) a Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze (1994-1996, A. Matasová). Žije v Libově poblíž Ústí nad Labem. Vyučuje na Pedagogické fakultě UJEP v Ústí nad Labem. Věnuje se malbě a kresbě.

Monika Immrová

Narodila se r. 1970 v Lounech. Vystudovala Střední výtvarnou školu Václava Hollara v Praze (1992-1995) a Akademii výtvarných umění v Praze (1995-2001, J. Zeithamml). Žije v Radouši poblíž Hostomic. Věnuje se sochařství a grafice.

Lada Semecká

Narodila se r. 1973 v Teplicích. Vystudovala Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou v Kamenickém Šenově (1987-1991), Institut výtvarné kultury Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (1992-1994) a Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze (1994-2000, V. Kopecký). Žije v Tojamě v Japonsku a vyučuje na tamní sklářské škole. Věnuje se sklářské tvorbě.

Eva Výborná

Narodila se r. 1965 v Českých Budějovicích. Vystudovala Pedagogickou fakultu v Českých Budějovicích (1984-1989) a Akademii výtvarných umění v Praze (1989-1995, J. Svobodová, B. Dlouhý, V. Kokolia). Žije v Dobré Vodě u Českých Budějovic. Vyučuje na střední umělecké škole v Českém Krumlově. Věnuje se malbě a fotografii.